

Kvartalsbrann på Bryne 08.01.06

Eivind L. Rake, varabranssjef/avdelingsleder beredskap

Det nye brannåret har begynt fint. Riktignok var det hektisk på nyttårsaften. Mer enn 70 utrykninger til gress og lynnbranner var resultatet etter at innbyggerne i regionen hadde skutt opp rakettene sine. 3 bygningsbranner ble også registrert, hvorav den ene boligbrannen i Stavanger gjorde stor skade. Heldigvis var det ingen omkone eller skadde i disse brannene.

Bryne sentrum

Lørdagskvelden på Bryne var som normalt. Mye folk trekker inn til byen. Ungdom fra hele Jæren samles seint på kvelden på byens torg. Torget er omgitt av eldre trehusbebyggelse, moderne forretningslokaler og Bryneåna. Elva, eller åna som jærbuen sier, renner igjennom idylliske

Mølledammen, rett i kanten av torget. Stemningen på utestedene står i taket og køen foran pølsevogna er urolig. Noen ungdommer har fortsatt fyrverkeri igjen og i kveld er det greit å skyte opp resten.

Vinterværet er tradisjonelt; oppholdsvær, rundt 0 grader og en svak østlig bris.

Sentrumsbebyggelsen består av lave bygninger og er en blanding av gamle useksjonerte trebygg, tidvis atskilt med brannmur oppført med solide mursteiner, og mer moderne forretningsbygg. Storgata, ca 12 m bred, var tidligere hovedinnfartsåra til byen og er nå ei koselig enveiskjørt handlegate

Tjemslandbygget

Natt til søndag 08.01 klokka 00.30 kommer den første alarmen til alarmsentralen på Stavanger brannstasjon. Det meldes om fyr i bakgården til Tjemslandsbygget. Bygget utgjør 1/3 av et kvartal og ligger med fasaden inn til torget og Storgata.

Grunnflata på bygget er ca 500m² og er oppført i tre. Det har flere halve etasjer. I 2. etasje er det kontor og leilighet. Bygget fikk i 2000 pris av Time kommune for restaureringsarbeidene som var blitt gjort.

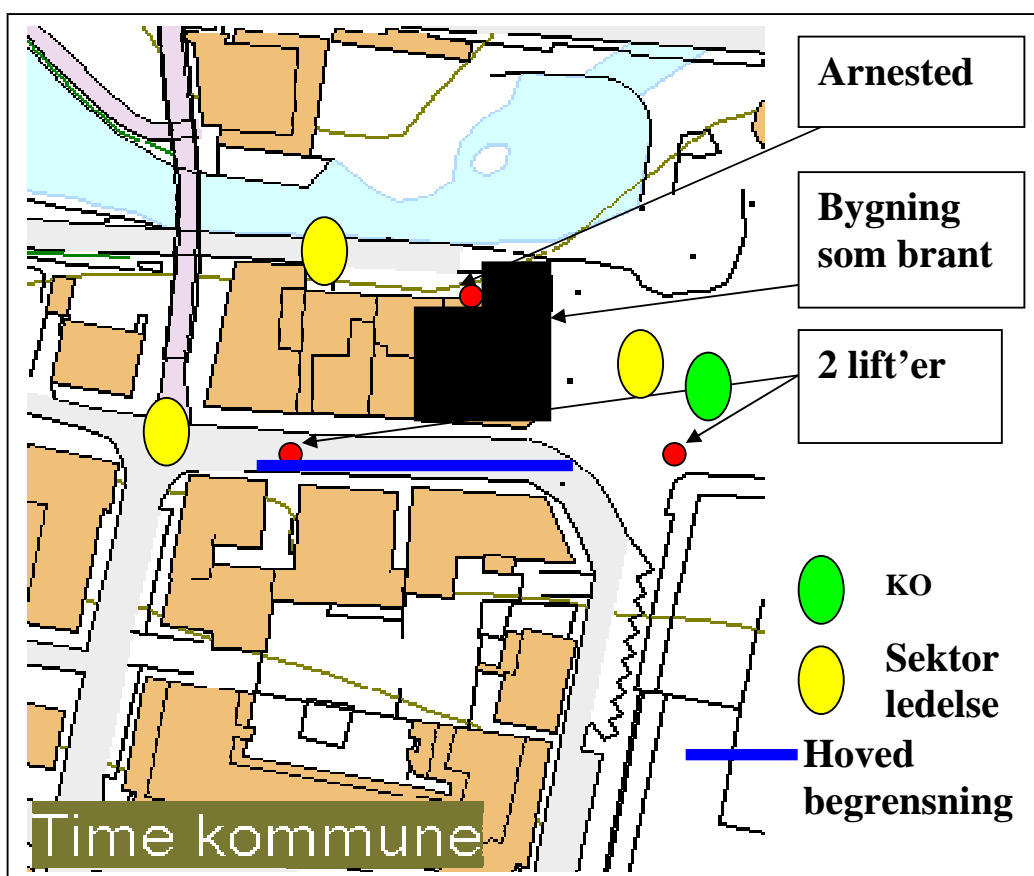
Fakta om brannvesenet

Brannvesenet Sør- Rogaland IKS er et interkommunalt brannvesen og ble etablert i 2004. Kommunene i IKS'et; Time, Gjesdal, Klepp, Sola, Stavanger, Randaberg, Kvitsøy og Rennesøy har til sammen nesten 250 000 innbyggere. 13 brannstasjoner, hvorav 4 kasernerte samt 110 profesjonell mannskaper og 150 deltidsmannskaper utgjør grunnberedskapen. Årsbudsjettet for 2006 er på ca 130 mill. kroner
I 2005 var det 4482 utrykninger, hvorav 115 bygningsbranner.
Bryne ligger i Time kommune helt sør i samarbeidsregionen. Byen har ca 8000 innbyggere. Brannstasjonen har 4 delt vaktturnus med 4 deltidsmannskap på vakt. I 2005 hadde Bryne brannstasjon 164 utrykninger.

Utrykningen

Mannskapene på Bryne alarmeres ut. Utrykningsleder Tor Ree kvitterer tilbake og ber om at Klepp brannstasjon også alarmeres ut. Dette gjør Tor da han er lommekjent i området og vet hvor farlig det kan være. Klokketiden 00.33 er førstebilen på vei ut fra brannstasjonen på Bryne, bare 500m fra brannstedet. Bil 2 følger etter noen minutter seinere. Klepp brannstasjon er på hjul 00.35.

Tor og mannskapene trenger mindre enn 2 minutter ned til Torget og ser det brenner i bakgården. Flammene er store og omfatter et rom som oppfattes som lager og områdene utenfor. Bilen kjører langs elva og forbi brannen og stopper 30 m før broa over elva. Slokkinga starter umiddelbart. Tor kontakter sentralen og beskriver situasjonen og ber om at overbefalet varsles. Som vakthavende overbefal varsles jeg 00.36.

Førsteinnsatsen

Utrykningslederen går på framsiden av bygget, da han vet at det bor en eldre dame i 2. etasje. Bil 2 ankommer og de får beskjed om å evakuere beboerne. De begir seg bort til trappehuset og ser der dama står med en hund i armene på innsiden av to glassdører. Hun får ikke opp dørene og mannskapene knuser dørene og berger henne ut. Det er allerede røyk i trappehuset.

Ilden har nå spredd seg til delen mot torget og mannskapene på bil 2 begynner slokking. Ut fra meldingene på radio aner jeg at dette kan bli en krevende jobb og ber om at Sandnes brannstasjon varsles. Jeg er framme etter ca. 20 minutt og siste biten kommer jeg vestfra, inn Storgata og kjører gjennom et røykteppe, som allerede nå ligger over deler av sentrum.

Jeg parkerer bilen og går langsmed Storgata og det som seinere skal bli hovedbegrensningslinja. Brannen har brutt igjennom vinduene og jeg kjenner varmen da jeg går forbi. Tor er i ferd med å dirigere mannskapene, som nå utgjør 4 slukkebiler og 18 mann. Brannen omfatter nå hele 1. etasje og deler av 2. etasje.

Taktisk hovedgrep

Vi konferer sammen og blir enige om å etablere ei begrensningslinje sørover (i Storgata) og lar brannen i selve bygget ”gå”. Vi har foreløpig ikke ressurser til å greie mer. Tor flytter mannskapene fra torget og opp i Storgata. Bredden på gata er ca 12 m så vi regner med at det skal gå greit.

Vi trenger mer høyderedskap og røykdykkere og ber om støtte fra Forus brannstasjon og Ålgård brannstasjon. Lift (30 m) er på vei fra Stavanger brannstasjon og en snorkel (22m) fra Sandnes brannstasjon. Arbeidet med begrensingen er vanskeligere enn vi trodde. Strålevarmen er intens og vi må flytte oss bakover selv om vi har 3 stråler og bruker vanntåke. Den ene strålen kjøler veggen på bygget tvers over gata, mens de andre konsentrerer seg om å dempe de intense flammene.

Mannskapen og liften fra Sandnes, med brigadefører i spissen etablerer seg vest i Storgata og får som hovedoppgave å hindre brannspredning.

Panoramavinduene i 1. etasje i bygge, tvers ovenfor brannen, smeller som popkorn og hele fasaden i 1. etasje er knust. Flatskjermene på PC'ene smelter og vinduene i etasjene oppover sprekker. Vi jobber intenst for å hindre at brannen sprer seg. Vi bryr oss ikke om spredningen i kvartalet, med unntak av enheten på nordsiden, de som kom først. De får i oppgave å komme seg opp på et flatt tak og hindre spredning så langt de greier. Vinduer 50 m unna på andre siden av Torget sprekker og bilene på Torget, som sto mer enn 20 m fra brannen, må flyttes. Panseret er så varm at vi kan steike egg på de.

Godt med vann

Vann tar vi fra en god kumme midt på torget. Den leverer 80mvs i 2 x 2 ½” slange. Vi bruker også slepepumpe i Møllledammen. Kum lengre sør i Storgata leverer også nok vann. Vann til brannsløkkinga er med andre ord ikke et problem.

Underveis får beskjed om at en mann er savnet i fra en hybel i kvartalet. Røykdykkere begir seg inn, men finner ingen. De gjennomfører hele hybelseksjonen uten resultat. Den savnede dukker heldigvis opp – i god form.

Totalstyrken

Etter hvert er vi 45 brannmannskaper, 13 brannbiler i fra 7 brannstasjoner. RVR - enheten er på plass sammen med røykdykkerkonteineren som brannvesenet har for slike store branner. Brannen er intens og flammene står langt over den 30 m høye liften. En termometermåler på torget viser at utetemperaturen har steget med 10 °C.

Ambulansepersonellene er på plass og AMK har forberedt seg på katastrofe. De har fått melding om at det kan være flere i bygget. Etter samråd med politiets skadestedsleder og operativ leder helse blir vi enige om å redusere ambulansereservasjonen. Samarbeidet med skadestedsleder og fagleder/operativ leder helse var utmerket gjennom hele brannen.

Brannmuren fungerte!

Det viser seg at brannen ikke har spredd seg til nabolokalene, en bokhandel, i samme kvartal. En gammel mursteinsmur gjør jobben som brannmur. Brannbygningen kollapser og det gjør at spredningsfaren er over og vi begynner etterslukkingen. Etter hvert får vi god hjelp fra ansatte i Time kommune med gravemaskin. Etter diskusjon med politiet starter vi lengst vekk fra der brannen startet. Brannen har vi under kontroll kl. 04.41. Etterslukkinga pågår til langt ut på søndags ettermiddag.

Nyttige hjelpere

Det var mye folk i området under hele brannen og innledningsvis, før politiet fikk ut nok ressurser, fikk vi god hjelp av Natteravnene til å holde nysgjerrige unna. Natteravnene er en lokal, frivillig organisasjon som oppholder seg i sentrum for å "passe" på de unge. Politiet evakuerte noen av nabobyggene på grunn av brannfaren og på grunn av røyken som lå tungt over sentrum

Godt jobbet!!

Brannen var meget stor og krevde store ressurser for å håndteres. Innsatsen ble heldig vis gjennomført uten skade på de ansatte. En evaluering sammen med mannskapene mandag etter brannen viste at vi hadde jobbet som vi burde. Noen mindre ting kunne vært håndtert annerledes, men det ville neppe ha endret utfallet av brannen. Det interkommunale samarbeidet viste seg svært nyttig. Brannskadene ble begrenset til ca 30 mill. kroner – de kunne lett blitt større.

Merknad: E. Rakes tekst er brutt opp og det er lagt til overskrifter av GL.